

De uitstroom van leerlingen uit het praktijkonderwijs in het schooljaar 2008-2009

Actis Advies

drs. D.M.S. Heijns

Rotterdam, 9 december 2009

Inhoudsopgave

Samenvatting	3	
1	Uitstroommonitor 2008-2009	5
1.1	Dataverzameling	5
1.2	Aanpassingen vragenlijst	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Uitstroomgegevens	7
2.1	Deelname per regio	7
2.2	Achtergrondkenmerken van uitgestroomde leerlingen	8
2.3	Specialisatie leerlingen	10
2.4	Behaalde diploma's/certificaten	11
2.5	Uitstroomprofiel en advies school	12
2.6	De feitelijke uitstroom	13
2.7	Feitelijke uitstroom versus achtergrondkenmerken	14
2.8	Feitelijke uitstroom versus specialisatie leerlingen en behaalde diploma's/certificaten	16
2.9	Feitelijke uitstroom versus uitstroomprofiel en advies school	17
2.10	Uitstroom naar arbeid nader bezien	19
2.11	Uitstroom naar ROC/AOC en vmbo nader bezien	21
2.12	Overige uitstroombestemmingen nader bezien	22
2.13	Begeleiding na uitstroom	23
3	Beschouwing	25
3.1	Trends	25
3.2	Toezichtkader inspectie	26
3.3	Volgmodule praktijkonderwijs	28
Bijlage		
Bijlage I	Vragenlijst	29
Bijlage II	Regionale verschillen	34

Samenvatting

In dit rapport wordt de uitstroom uit het praktijkonderwijs in het schooljaar 2008-2009 beschreven. Allereerst wordt een korte weergave gegeven van de belangrijkste resultaten van de uitstroombetaling. Voor een meer uitgebreide weergave verwijzen we naar hoofdstukken 2 en 3.

Deelname aan de uitstroombetaling

In totaal nemen 160 van de 177 scholen voor praktijkonderwijs deel aan de uitstroombetaling. Het aantal deelnemende scholen stijgt daarmee van 80% in het schooljaar 2007-2008 naar 90% in het schooljaar 2008-2009. De 160 scholen voor praktijkonderwijs hebben in totaal 5537 leerlingen ingevoerd in de uitstroombetaling. De stijgende lijn van de afgelopen jaren wordt daarmee ook dit jaar doorgetrokken.

Achtergrondkenmerken van de leerlingen

De totale groep van 5537 leerlingen die in 2008-2009 is uitgestroomd bestaat voor 58% uit jongens en voor 42% uit meisjes. De gemiddelde leeftijd van de leerlingen is 16.9 jaar. De meeste leerlingen (72%) hebben een autochtone achtergrond. Ruim 71% van de leerlingen heeft vier jaar of langer ingeschreven gestaan op de school. Aan 3% van de leerlingen is Leerling Gebonden Financiering toegekend.

Specialisatie leerlingen

In totaal 60% van de uitgestroomde leerlingen heeft zich tijdens het verblijf in het praktijkonderwijs gespecialiseerd in een bepaalde beroepsrichting. De leerlingen hebben zich voornamelijk gespecialiseerd in de beroepsrichtingen bouw/techniek, detailhandel/winkel of horeca.

Behaalde diploma's en certificaten

Zo'n 13% van de leerlingen heeft in het praktijkonderwijs een AKA of niveau 1 diploma behaald. Verder heeft 32% van de leerlingen een branchecertificaat behaald. De behaalde AKA/niveau 1 diploma's zijn voornamelijk geënt op de sectoren economie/handel én zorg en welzijn.

Uitstroomprofiel en advies school

Bij 39% van de leerlingen is door de leerling, ouders en de school in het tweede leerjaar een uitstroomprofiel overeengekomen. Het uitstroomprofiel is bij de meeste leerlingen gericht op arbeid (41%) of leren (29%). Ook het advies van de school (in het laatste leerjaar) met betrekking tot de best passende vervolgstudie is voornamelijk gericht op arbeid (32%) of leren (29%). Tussen het uitstroomprofiel en het advies van de school bestaat een overeenstemming van 81%: bij vier van de vijf leerlingen komt het uitstroomprofiel overeen met het advies van de school met betrekking tot best passende vervolgstudie.

Uitstroom naar arbeid

Veel leerlingen stromen uit naar arbeid (27%) eventueel in combinatie met een (bbl-)opleiding (13%). Van de totale uitstroom naar arbeid (en leren, bbl) stroomt 40% van de leerlingen uit naar een reguliere arbeidsplaats en 34% naar een re-

guliere arbeidsplaats met subsidieregeling/ondersteuning. De leerlingen zijn voornamelijk werkzaam in de sectoren bouw/techniek (31%) en in de detailhandel (18%). Wat betreft het type arbeidsovereenkomst beschikken de meeste leerlingen over een jaar- (51%) of een halfjaarcontract (28%). De leerlingen die naast het werk een opleiding volgen, volgen deze opleiding voornamelijk op het ROC (in de zogenaamde beroepsbegeleidende leerweg, bbl) binnen de sector techniek of voedsel en leefomgeving. Jongens in het algemeen en leerlingen met een specialisatie in een bepaalde beroepsrichting, een branchecertificaat of een uitstroomprofiel stromen in verhouding vaker uit naar arbeid dan meisjes in het algemeen of leerlingen zonder specialisatie in een bepaalde beroepsrichting, een branchecertificaat of een uitstroomprofiel.

Uitstroom naar ROC/AOC en vmbo

In totaal stroomt 31% van de leerlingen uit naar een AKA of bol-opleiding van het ROC/AOC (7% AKA, 15% bol niveau 1, 9% bol niveau 2) en stroomt 2% uit naar het vmbo (de basisberoepsgerichte leerweg). Binnen het ROC/AOC kiezen de leerlingen voornamelijk voor een opleiding in de sector zorg en welzijn; de leerlingen die uitstromen naar het vmbo kiezen daarentegen voornamelijk voor de sector techniek. Meisjes in het algemeen en leerlingen met een specialisatie in een bepaalde beroepsrichting, een AKA/niveau 1 diploma, een branchecertificaat of een uitstroomprofiel stromen in verhouding vaker uit naar (hogere niveaus binnen) een ROC/AOC dan jongens in het algemeen of leerlingen met een specialisatie in een bepaalde beroepsrichting, een AKA/niveau 1 diploma, een branchecertificaat of een uitstroomprofiel.

Uitstroom naar overige bestemmingen

Ruim een kwart (26%) van de leerlingen stroomt niet uit naar arbeid of leren op een ROC/AOC of vmbo. Deze leerlingen stromen uit richting een andere school voor praktijkonderwijs (6%), een andere opleiding in de regio (4%), een RECSchool (3%) of onderwijs buiten de regio in verband met verhuizing (3%). Daarnaast stroomt 8% van de leerlingen uit zonder werk of school en is de uitstroombestemming bij 2% van de leerlingen onbekend. Voornaamste reden voor het feit dat een leerling uitstroomt zonder werk of school is uitstroom naar dagbesteding of het feit dat de leerling op een wachtlijst van een sociale werkplaats staat.

WA-jong uitkering

Een kwart van de uitgestroomde leerlingen ontvangt een WA-jong uitkering. Deze leerlingen stromen, in vergelijking met leerlingen zonder een WA-jong uitkering, opvallend vaak uit naar arbeid (59% versus 16%) of verlaten de school vaker zonder werk of vervolgonderwijs (17% versus 5%). Leerlingen zonder een WA-jong uitkering stromen vaker uit naar een vorm van leren op een ROC dan leerlingen mét een WA-jong uitkering (37% versus 11%).

Begeleiding na uitstroom

Van de uitgestroomde leerlingen ontvangt 68% begeleiding na uitstroom uit het praktijkonderwijs. Deze begeleiding wordt voornamelijk verleend door een begeleider vanuit het praktijkonderwijs (71%) en in mindere mate door jobcoaches (18%) of medewerkers van het UWV (13%).

1 Uitstroommonitor 2008-2009

In dit rapport staat de uitstroom van leerlingen uit het praktijkonderwijs in het schooljaar 2008-2009 centraal. In het eerste hoofdstuk wordt beschreven hoe de dataverzameling van de landelijke uitstroommonitor 2008-2009 tot stand is gekomen (paragraaf 1.1). Daarnaast wordt stil gestaan bij de wijzigingen in de vragenlijst van de uitstroommonitor 2008-2009 ten opzichte van de vragenlijst van de uitstroommonitor van 2007-2008 (paragraaf 1.2). Tot slot staat in paragraaf 1.3 de leeswijzer centraal.

1.1 Dataverzameling

De dataverzameling vond op vrijwel dezelfde wijze plaats als in de afgelopen jaren. De directeuren en contactpersonen van alle 177 scholen voor praktijkonderwijs kregen in januari 2009 een brief (directeuren) of mail (contactpersoon van de school gekoppeld aan de webbased applicatie) toegestuurd. In de brief/mail werd gevraagd om eventuele tussentijdse wisselingen in contactpersonen door te geven. Daarna ontvingen alle contactpersonen een tweede e-mail met daarin de persoonlijke inlogcodes van de school én de link naar de webbased applicatie van de uitstroommonitor 2008-2009.

Met behulp van de persoonlijke inlogcodes én de link naar de webbased applicatie konden de scholen vanaf 28 januari 2009 tot en met 31 oktober 2009 de leerlingen invoeren die voor 30 september 2009 uitstroonden. In deze responstermijn konden de scholen met vragen of opmerkingen terecht bij de helpdesk uitstroommonitor van het secretariaat van het Platform Praktijkonderwijs. Hier werd veelvuldig gebruik van gemaakt.

Begin september 2009 is een tussentijdse inventarisatie uitgevoerd. Die scholen die minder dan vijf leerlingen hadden ingevoerd kregen een reminder toegevoerd met het verzoek de uitstroom tijdig in te voeren.

Omdat de meeste Amsterdamse scholen nog niet rechtstreeks deelnemen aan de landelijke monitor is na het verstrijken van de (landelijke) responstermijn op 31 oktober 2009 de database aangevuld met de uitstroomgegevens van de Amsterdamse scholen, afkomstig uit de Amsterdamse uitstroommonitor. Met ingang van het huidige schooljaar (2009-2010) nemen alle Amsterdamse scholen rechtstreeks deel aan de landelijke uitstroommonitor.

Uiteindelijk zijn 5537 leerlingen van 160 scholen ingevoerd. Dat betekent dat er in totaal 805 leerlingen meer zijn ingevoerd dan vorig jaar. Het aantal deelnemende scholen is gestegen van 142 naar 160. In totaal neemt nu 90% van de scholen voor praktijkonderwijs deel aan de uitstroommonitor.

1.2 Aanpassingen vragenlijst

De vragenlijst van de uitstroommonitor 2008-2009 is opgenomen in bijlage 1. De vragenlijst heeft enkele wijzigingen ondergaan in vergelijking met de vragenlijst van 2007/2008. Nieuwe onderwerpen zijn: de Leerling Gebonden Financiering (LGF), behaalde certificaten/diploma's en het uitstroomprofiel.

Bij het onderwerp LGF wordt gevraagd of deze is toegekend en zo ja voor welk cluster deze is toegekend (vraag 6). Bij het onderwerp behaalde certifica-

ten/diploma's wordt gevraagd of de leerling een AKA en/of niveau 1 diploma heeft behaald én of de leerling één of meerdere branchecertificaten heeft behaald (vragen 8 en 9). Bij een positief antwoord wordt gevraagd naar de richting van het AKA en/of niveau 1 diploma en/of de naam van het behaalde branchecertificaat. Daarnaast zijn voor het eerst vragen gesteld over het uitstroomprofiel: is er een uitstroomprofiel overeengekomen, welk streefdoel is overeengekomen in het uitstroomprofiel en welk advies heeft de school gegeven met betrekking tot best passende vervolgbestemming (vragen 11 en 12)?

Naast de hierboven beschreven nieuwe onderwerpen is de wellicht meest essentiële vraag van de uitstroommonitor 'waar naartoe is de leerling uitgestroomd?' aangescherpt. De uitstroombestemmingen 'arbeid' en 'arbeid en leren, bbl' zijn voor het eerst aparte categorieën in plaats van één gezamenlijke categorie. Verder wordt er nu in plaats van ROC (BOL) onderscheid gemaakt in ROC (bol of anders) / AOC (bol of anders) niveau 1 én ROC (bol of anders) / AOC (bol of anders) niveau 2. Daarnaast is de uitstroombestemming vmbo uitgesplitst in vmbo assistenopleiding en vmbo basisberoepsgerichte leerweg. Met behulp van deze extra categorieën is de uitstroombestemming van de leerlingen nog inzichtelijker te maken.

1.3 Leeswijzer

In dit rapport staat de uitstroom van leerlingen uit het praktijkonderwijs in het schooljaar 2008-2009 centraal. In hoofdstuk 2 worden de resultaten van de uitstroommonitor per thema beschreven. In hoofdstuk 3 worden vervolgens de belangrijkste trends benoemd en komt de relatie van de uitstroommonitor met het toezichtkader van de inspectie aan bod. In de bijlagen worden ten slotte achtereenvolgens de vragenlijst (bijlage 1) en de resultaten naar regio (bijlage 2) gepresenteerd.

2 Uitstroomgegevens

In dit hoofdstuk staan de uitkomsten van de uitstroommonitor 2008-2009 centraal. In paragraaf 2.1 wordt de deelname per regio van het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs (LWV) gepresenteerd. Vervolgens wordt achtereenvolgens stil gestaan bij de achtergrondkenmerken van de uitgestroomde leerlingen (paragraaf 2.2), specialisatie van de leerlingen (2.3), behaalde diploma's/certificaten (2.4), het uitstroomprofiel en advies van de school (2.5) én de feitelijke uitstroom (2.6). De feitelijke uitstroom wordt verder uitgesplitst naar achtergrondkenmerken (2.7), specialisatie leerlingen en behaalde diploma's/certificaten (2.8), uitstroomprofiel en advies school (2.9).

Ten slotte worden in paragraaf 2.10 tot en met 2.12 respectievelijk de uitstroom naar arbeid, het ROC en vmbo én naar overige uitstroomrichtingen nader bezien. In de laatste paragraaf (2.13) staat de ondersteuning na uitstroom centraal.

2.1 Deelname per regio

Zoals reeds aangegeven in het eerste hoofdstuk zijn er in 2008-2009 in totaal 5537 leerlingen van 160 scholen voor praktijkonderwijs ingevoerd in de uitstroommonitor.

De 160 aan de uitstroommonitor deelnemende scholen voor praktijkonderwijs zijn in tabel 1 uitgesplitst naar regio van het LWV. Uit de tabel is af te leiden dat in zes van de zeventien regio's (Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland-West, West-Brabant en Limburg) alle scholen voor praktijkonderwijs deelnemen aan de uitstroommonitor. In de regio's Flevoland en Amsterdam neemt relatief gezien het minste aantal scholen voor praktijkonderwijs deel aan de uitstroommonitor (75%). Kanttekening daarbij is dat er in 2008-2009 slechts één Amsterdamse school rechtstreeks heeft deelgenomen aan de landelijke uitstroommonitor en dat de gegevens van de overige vijf scholen achteraf opgenomen zijn in de landelijke uitstroommonitor. Met ingang van het huidige schooljaar nemen de Amsterdamse scholen voor praktijkonderwijs rechtstreeks deel aan de landelijke uitstroommonitor.

In totaal zijn er nog 17 scholen voor praktijkonderwijs die niet deelnemen aan de landelijke uitstroommonitor. Verwacht wordt dat deze scholen vanaf volgend jaar ook deelnemen aan de landelijke uitstroommonitor, mede gezien het veranderde toezichtkader van de inspectie; zie verder paragraaf 3.2.

In dit rapport worden de gegevens niet op regio- of schoolniveau gepresenteerd, maar op leerlingniveau. Het aantal ingevoerde leerlingen per school verschilt sterk. Zo zijn er zeven scholen waarbij er vijf of minder leerlingen zijn ingevoerd; maar zijn er ook 35 scholen die meer dan 50 leerlingen hebben ingevoerd. Het aantal ingevoerde leerlingen per school zal sterk samenhangen met de totale leerlingpopulatie; hoe meer leerlingen een school bezoeken hoe groter de uitstroom van de school zal zijn.

tabel 1 Deelname aan uitstroommonitor per regio LWV

<i>Regio</i>	<i>2006-2007</i>			<i>2007-2008</i>			<i>2008-2009</i>		
	Totaal	#	%	Totaal	#	%	Totaal	#	%
Groningen	10	5	50%	10	7	70%	10	8	80%
Friesland	8	6	75%	8	8	100%	8	8	100%
Drenthe	8	7	88%	8	7	88%	8	8	100%
Overijssel	15	11	73%	16	14	88%	15	15	100%
Flevoland	4	3	75%	4	3	75%	4	3	75%
Gelderland-Oost	10	9	90%	10	9	90%	11	9	82%
Gelderland-West	14	10	71%	14	13	93%	15	15	100%
Utrecht	11	8	73%	12	11	92%	12	11	92%
Noord-Holland	16	12	75%	16	12	75%	16	14	88%
Amsterdam	9	1	11%	9	5	56%	8	6	75%
Zuid-Holland Rotterdam	12	12	100%	13	11	85%	14	13	93%
Zuid-Holland Dordrecht	6	4	67%	6	5	83%	6	5	83%
Zuid-Holland Zoetermeer	18	13	72%	17	13	76%	17	15	88%
Zeeland	6	5	83%	7	6	86%	7	6	86%
West-Brabant	3	2	67%	3	3	100%	3	3	100%
Oost-Brabant	15	11	73%	16	13	81%	15	13	87%
Limburg	8	7	88%	8	7	88%	8	8	100%
Totaal	173	126	73%	177	142	80%	177	160	90%

2.2 Achtergrondkenmerken van uitgestroomde leerlingen

In deze paragraaf wordt stil gestaan bij de achtergrondkenmerken (geslacht, gemiddelde leeftijd, etnische herkomst, aantal jaar ingeschreven in het praktijkonderwijs, toekenning LGF en WA-jong status) van de uitgestroomde leerlingen. Kijkend naar het geslacht van de uitgestroomde leerlingen valt op dat er in 2008-2009 iets meer meisjes zijn uitgestroomd in vergelijking met voorgaande jaren, zie tabel 2. Nog altijd verlaten er relatief gezien meer jongens dan meisjes het praktijkonderwijs (58% versus 42%).

tabel 2 Geslacht uitgestroomde leerlingen

	<i>2006-2007</i> (n=4150)	<i>2007-2008</i> (n=4732)	<i>2008-2009</i> (n=5537)
Jongen	60%	60%	58%
Meisje	40%	40%	42%

De gemiddelde leeftijd van de uitgestroomde leerlingen is gestegen van 16.4 naar 16.9, zie tabel 3. Dit wijst erop dat de leerlingen in het jaar 2008-2009 op oudere leeftijd uitstromen in vergelijking met voorgaande jaren.

tabel 3 Gemiddelde leeftijd uitgestroomde leerlingen

	<i>2006-2007</i> (n=4150)	<i>2007-2008</i> (n=4732)	<i>2008-2009</i> (n=5537)
Gemiddelde leeftijd	16.4	16.4	16.9

In termen van etnische herkomst van de uitgestroomde leerlingen zijn weinig verschillen te noteren in vergelijking met voorgaande jaren, zie tabel 4. Het aandeel leerlingen met een autochtone achtergrond is gestegen van 70% naar 72%. De grootste groep allochtone leerlingen hebben een niet westerse achtergrond.

tabel 4 Etnische herkomst uitgestroomde leerlingen

	<i>2006-2007</i> (n=4145)	<i>2007-2008</i> (n=4732)	<i>2008-2009</i> (n=5390)
Autochtoon	69%	70%	72%
Turks	8%	8%	7%
Marokkaans	6%	6%	6%
Surinaams	3%	3%	2%
Antilliaans	3%	2%	3%
Anders, niet westers	6%	8%	8%
Anders, westers	2%	2%	2%
Anders, onbekend	2%	1%	0%
Totaal	100%	100%	100%

Steeds meer leerlingen staan vijf jaar of zes jaar of langer ingeschreven op de school voor praktijkonderwijs, zie tabel 5. Dit zou een verklaring kunnen zijn voor de gestegen gemiddelde leeftijd van de uitgestroomde leerlingen: de leerlingen blijven langer op school.

tabel 5 Aantal jaar op school voor praktijkonderwijs ingeschreven

	<i>2006-2007</i> (n=4150)	<i>2007-2008</i> (n=4732)	<i>2008-2009</i> (n=5537)
Één jaar	8%	7%	8%
Twee jaar	9%	8%	9%
Drie jaar	11%	13%	11%
Vier jaar	31%	28%	25%
Vijf jaar	31%	32%	33%
Zes jaar of langer	10%	12%	13%
Totaal	100%	100%	100%

Dit jaar is voor het eerst gevraagd naar toekenning van Leerling Gebonden Financiering (LGF). Uit tabel 6 is af te leiden dat in totaal aan 3% van de uitgestroomde leerlingen LGF is toegekend. De LGF is voornamelijk toegekend voor cluster 4 (52% van de leerlingen waaraan LGF is toegekend) en cluster 3 (38%). In mindere mate is LGF toegekend voor cluster 2 (8%) en cluster 1 (2%).

tabel 6 Percentage uitgestroomde leerlingen met toekenning Leerling Gebonden Financiering (LGF)

	2008-2009 (n=5537)
LGF toegekend	3%
Geen LGF toegekend	97%

Vorig jaar werd voor het eerst gevraagd naar de WA-jong status van de uitgestroomde leerlingen. Er zijn in 2008-2009 nauwelijks veranderingen waar te nemen. Het percentage leerlingen met een toegekende WA-jong status steeg licht van 24% naar 25%, zie tabel 7. In totaal verlaat driekwart van de leerlingen het praktijkonderwijs zonder een beroep te doen op de WA-jong voorzieningen.

tabel 7 Percentage uitgestroomde leerlingen met WA-jong status

	2007-2008 (n=4732)	2008-2009 (n=5537)
WA-jong status	24%	25%
Geen WA-jong status	66%	75%
Onbekend	10%	0%

2.3 Specialisatie leerlingen

Tijdens de periode in het praktijkonderwijs kunnen leerlingen zich specialiseren in bepaalde beroepsrichtingen. Uit tabel 8 blijkt dat in totaal 60% van de uitgestroomde leerlingen zich daadwerkelijk heeft gespecialiseerd in een bepaalde beroepsrichting. Het percentage uitgestroomde leerlingen met een specialisatie stijgt daarmee sterk in vergelijking met voorgaande jaren.

tabel 8 Percentage uitgestroomde leerlingen met een specialisatie in een bepaalde beroepsrichting

	<i>2006-2007</i> (n=4150)	<i>2007-2008</i> (n=4732)	<i>2008-2009</i> (n=5537)
Specialisatie	47%	51%	60%
Geen specialisatie	48%	46%	40%
Onbekend	5%	2%	0%
Totaal	100%	100%	100%

Bij de groep leerlingen die zich heeft gespecialiseerd in een bepaalde beroepsrichting is gevraagd in welke beroepsrichting de leerling zich gespecialiseerd heeft, zie tabel 9. Net als in voorgaande jaren hebben de leerlingen zich voorna-

melijk gespecialiseerd in de beroepsrichtingen bouw/techniek (24%), detailhandel/winkel (19%) en horeca (15%).

Alleen bij de beroepsrichting 'bouw/techniek' was sprake van een lichte daling in specialisatie: van 27% in 2007-2008 naar 24% in 2008-2009. Onder de categorie 'anders' vallen voornamelijk beroepsrichtingen als administratie, diervoorzorging en automonteur.

tabel 9 Beroepsrichting specialisatie

	<i>2006-2007</i> (n=1961)	<i>2007-2008</i> (n=2435)	<i>2008-2009</i> (n=3327)
Detailhandel/winkel	17%	18%	19%
Groothandel/ magazijn/logistiek	6%	5%	5%
Bouw/techniek	26%	27%	24%
Schoonmaak	5%	5%	5%
Horeca	16%	14%	15%
Groenvoorziening	10%	9%	10%
Vervoer	2%	1%	1%
Zorg	10%	14%	14%
Uiterlijke verzorging	1%	1%	1%
Anders	7%	4%	6%
Totaal	100%	100%	100%

2.4 Behaalde diploma's/certificaten

Dit jaar is voor het eerst gevraagd naar behaalde diploma's en/of certificaten. In totaal heeft in 2008-2009 13% van de uitgestroomde leerlingen een AKA/niveau 1 diploma behaald en heeft 32% van de leerlingen een branchecertificaat behaald, zie tabel 10.

tabel 10 Percentage uitgestroomde leerlingen met een AKA/niveau 1 diploma of een branchecertificaat

	<i>2008-2009</i> (n=5537)	
	AKA/niveau 1 diploma	Branchecertificaat
Ja	13%	32%
Nee	87%	68%

De behaalde AKA of niveau 1 diploma's zijn voornamelijk te plaatsen binnen de sectoren economie/handel (29% van de behaalde AKA/niveau 1 diploma's) en zorg en welzijn (26%). In mindere mate is het behaalde diploma te plaatsen binnen de sectoren voedsel en leefomgeving (24%) en techniek (21%).

Wat betreft het type behaalde branchecertificaten is sprake van een grote verscheidenheid. De meeste leerlingen behalen de branchecertificaten 'schoonmaak in de groothuishouding' (10% van de behaalde branchecertificaten), 'VCA' (9%), 'werken in de keuken' (6%) en 'vorkheftruck' (6%).

2.5 Uitstroomprofiel en advies school

In lijn met het nieuwe toezichtkader van de inspectie (zie hoofdstuk 3.2) is dit jaar voor het eerst gevraagd naar het overeenkomen van een zogenaamd uitstroomprofiel. Aan het eind van het tweede, begin derde leerjaar komen ouders, leerlingen en school een uitstroomprofiel overeen waarin een streefdoel beschreven wordt. In het streefdoel wordt de te verwachte uitstroom aangegeven. In 2008-2009 blijkt dat bij 39% van de uitgestroomde leerlingen een uitstroomprofiel is overeengekomen, zie tabel 11.

tabel 11 Percentage uitgestroomde leerlingen waarbij ouders, leerling en school een uitstroomprofiel zijn overeengekomen

	<i>2008-2009</i> (n=5537)
Ja	39%
nee	61%

Het streefdoel van het door leerling, ouders en leerkracht overeengekomen uitstroomprofiel is voornamelijk gericht op arbeid (41%): de verwachting is dat de leerling bij het verlaten van de school uitstroomt naar arbeid. In mindere mate is het streefdoel gericht op (door)leren (29%) en een combinatie van arbeid en leren (22%). De categorie 'anders' bestaat voornamelijk uit uitstroom naar een sociale werkvoorziening of dagbesteding.

tabel 12 Streefdoel overeengekomen uitstroomprofiel

	<i>2008-2009</i> (n=2153)
Arbeid	41%
Arbeid en leren	22%
Leren	29%
Anders	8%

Naast het uitstroomprofiel (2^e-3^e leerjaar) geeft de school voor het daadwerkelijke moment van uitstroom een advies met betrekking tot de best passende vervolgbestemming, zie tabel 13. Net als bij het uitstroomprofiel is het advies van de school met betrekking tot de best passende vervolgbestemming voornamelijk gericht op uitstroom naar arbeid (32%) of leren (29%).

De categorie anders bestaat uit een grote groep leerlingen. Deze groep bestaat voornamelijk uit leerlingen die de school al hebben verlaten voordat de school een advies kon geven (bijvoorbeeld door verhuizing; overgang naar andere school voor praktijkonderwijs) en leerlingen waarbij uitstroom naar dagbesteding of een sociale werkvoorziening geadviseerd werd.

tabel 13 Advies school met betrekking tot best passende vervolgbestemming

	2008-2009 (n=5537)
Arbeid	32%
Arbeid en leren	18%
Leren	29%
Anders	21%

Bij die leerlingen waarbij een uitstroomprofiel is overeengekomen, is het interessant om te kijken naar de mate van overeenkomst tussen het streefdoel van het uitstroomprofiel én het advies van de school met betrekking tot best passende vervolgbestemming. Tussen het door ouders, leerling en school overeengekomen streefdoel en het advies van de school bestaat een overeenkomst van 81%; met andere woorden bij vier van de vijf leerlingen komt het overeengekomen uitstroomprofiel in het tweede, derde leerjaar overeen met het uiteindelijke schooladvies van de school voor het moment van uitstroom. Bij 'leren' is sprake van de grootste overeenkomst tussen streefdoel en advies (89%), bij de optie 'anders' is sprake van de kleinste overeenkomst (69%).

2.6 De feitelijke uitstroom

In deze paragraaf staat de uitstroombestemming van de leerlingen centraal: wat is de vervolgstap van de leerling na uitstroom uit het praktijkonderwijs? Voordat de uitstroombestemmingen beschreven worden dient eerst stil te worden gestaan bij de opmaak van tabel 14. In de uitstroommeting van 2008-2009 zijn diverse uitstroombestemmingen aangescherpt in vergelijking met de uitstroommeting van 2006-2007 en 2007-2008. Dit is in tabel 14 aangegeven met stippellijnen. Zo is in de uitstroommonitor van 2008-2009 sprake van aparte categorieën voor arbeid én arbeid en leren, bbl in plaats van één categorie arbeid (ook werken en leren, bbl) zoals in de uitstroommonitor van 2006-2007 en 2007-2008 het geval was. Het zelfde is het geval bij de twee categorieën ROC/AOC (BOL of anders) niveau 1 en ROC/AOC (BOL of anders) niveau 2 in plaats van één categorie ROC (Bol of anders) én bij de twee categorieën vmbo basisberoepsgerichte leerweg en vmbo assistentenopleiding in plaats van één categorie vmbo-school. De uitstroombestemmingen arbeid, ROC en vmbo zijn verder uitgesplitst om de uitstroombestemmingen nog gedetailleerder te kunnen beschrijven.

De meeste leerlingen stromen uit naar arbeid, zie tabel 14. In totaal stroomt 27% van de leerlingen uit naar arbeid en 13% naar arbeid en leren, bbl. In totaal stroomt dus 40% van de leerlingen uit naar (een vorm van) arbeid. In vergelijking met voorgaande jaren is sprake van een daling in de uitstroom naar arbeid. De voorgaande twee jaren stroomden respectievelijk 43% en 45% van de leerlingen uit naar arbeid.

Tegenover een daling in de uitstroom naar arbeid, staat een stijging in de uitstroom naar ROC/AOC. Bij uitstroom naar ROC/AOC (AKA) is de stijging niet waarneembaar, maar wel in de uitstroom naar ROC/AOC (BOL of anders) niveau 1 (15%) en ROC/AOC (BOL of anders) niveau 2 (9%). In totaal stroomt dus 24%

van de leerlingen in 2008-2009 uit naar ROC/AOC (BOL of anders) tegenover respectievelijk 23% en 21% in de voorgaande twee jaren.

tabel 14 Uitstroombestemming naar uitstroomjaar

	2006-2007 (n=4150)	2007-2008 (n=4732)	2008-2009 (n=5537)
Arbeid	43%	45%	27%
Arbeid en leren, bbl			13%
ROC/AOC (AKA)	5%	8%	7%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 1	23%	21%	15%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 2			9%
Andere school voor praktijkonderwijs	5%	5%	6%
Vmbo assistentenopleiding	2%	2%	0%
Vmbo basisberoepsgerichte leerweg			2%
REC-school	2%	3%	3%
Andere opleiding in regio	3%	2%	4%
Onderwijs buiten de regio i.v.m. verhuizing	3%	3%	3%
Geen werk of school	8%	7%	8%
Onbekend	4%	3%	2%
Totaal	100%	100%	100%

Bij de uitstroom naar een andere school voor praktijkonderwijs, een andere opleiding in de regio en de antwoordcategorie 'geen werk of school' is sprake van een lichte stijging in uitstroombestemming in vergelijking met vorig jaar. Bij de uitstroombestemmingen vmbo, REC-school en onderwijs buiten de regio i.v.m. verhuizing is daarentegen sprake van een stabiel beeld in vergelijking met vorig jaar. Positief is ten slotte dat de 'onbekende' uitstroom is afgenomen in vergelijking met voorgaande jaren. Met andere woorden: de scholen lijken steeds beter op de hoogte te zijn van de uitstroombestemming van de leerlingen.

2.7 Feitelijke uitstroom versus achtergrondkenmerken

In deze paragraaf wordt de feitelijke uitstroom van de leerlingen uit het praktijkonderwijs afgezet tegen de achtergrondkenmerken geslacht, LGF toekenning en WA-jong status. Zo kan worden nagegaan of er naar gelang het geslacht van de leerlingen, de eventuele toekenning van LGF of een WA-jong uitkering verschil bestaat in de uitstroombestemming van de leerlingen.

Wanneer de feitelijke uitstroom wordt uitgesplitst naar het geslacht van de leerlingen dan zijn er opvallende verschillen te zien. Uit tabel 15 is bijvoorbeeld af te leiden dat veel meer jongens dan meisjes uitstromen naar (een vorm van) arbeid; in totaal stroomt 48% van de jongens uit naar arbeid (en leren, bbl) tegenover 30% van de meisjes. Daartegenover staat dat veel meer meisjes uitstromen naar ROC/AOC (AKA) / (Bol of anders) niveau 1 en 2: 38% van de meisjes vervolgt de loopbaan op het ROC tegenover 25% van de jongens. Verder is opvallend dat er veel meer meisjes dan jongens uitstromen naar een andere school voor praktijk-

onderwijs en dat jongens vaker dan meisjes uitstromen naar een REC-school (voornamelijk cluster 4).

tabel 15 Feitelijke uitstroom uitgesplitst naar geslacht, LGF toekenning en WA-jong status

	<i>Geslacht</i>		<i>LGF toekenning</i>		<i>WA-jong toekenning</i>	
	<i>Jongen</i>	<i>Meisje</i>	<i>Ja</i>	<i>Nee</i>	<i>Ja</i>	<i>Nee</i>
	(n=3232)	(n=2305)	(n=192)	(n=5345)	(n=1375)	(n=4162)
Arbeid	31%	22%	26%	27%	59%	16%
Arbeid en leren, bbl	17%	8%	4%	14%	9%	15%
ROC/AOC (AKA)	6%	8%	6%	7%	2%	9%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 1	13%	17%	9%	15%	7%	17%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 2	6%	13%	1%	9%	2%	11%
Andere school voor praktijkonderwijs	5%	9%	8%	6%	0%	8%
VMBO assistentenopleiding	0%	0%	0%	0%	0%	1%
VMBO basisberoepsgerichte leerweg	2%	2%	1%	2%	0%	2%
REC-school	4%	2%	28%	2%	0%	4%
Andere opleiding in regio	4%	3%	4%	4%	1%	5%
Onderwijs buiten de regio i.v.m. verhuizing	3%	4%	3%	3%	1%	4%
Geen werk of school	8%	9%	9%	8%	17%	5%
Onbekend	2%	3%	1%	2%	2%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Wanneer de focus ligt op de toekenning van LGF dan valt op dat er nauwelijks verschil bestaat in de uitstroom naar arbeid (zonder arbeid en leren, bbl). Wanneer de uitstroom naar leren (van arbeid en leren, bbl tot alle vormen van uitstroom naar ROC/AOC) centraal staat, dan valt op dat leerlingen zonder een LGF toekenning vaker uitstromen naar een vorm van leren: van de leerlingen zonder een LGF toekenning stroomt 45% uit naar een vorm van leren op het ROC of arbeid en leren, bbl tegenover 20% van de leerlingen zonder LGF toekenning. Een ander 'opvallend' verschil is de uitstroom naar een REC-school. In totaal stroomt 28% van de leerlingen met een LGF toekenning uit naar een REC-school, tegenover 2% van de leerlingen zonder LGF toekenning. Leerlingen met Leerling Gebonden Financiering gaan in de regel vaker naar een REC-school dan leerlingen zonder LGF toekenning.

Bij de relatie tussen WA-jong toekenning enerzijds en de feitelijke uitstroom anderzijds zijn twee opvallende verschillen waarneembaar. Ten eerste stromen er opvallend veel leerlingen met een WA-jong status uit naar arbeid: 59% tegenover 16% van de leerlingen zonder WA-jong status. De leerlingen met een WA-jong status stromen daarentegen minder vaak uit naar een vorm van leren op het ROC/AOC. Een tweede opvallend verschil is te zien bij de uitstroom naar 'geen werk of school'. Maar liefst 17% van de leerlingen met een WA-jong status

stroomt uit zonder werk of school, tegenover 'maar' 5% van de leerlingen zonder WA-jong status.

2.8 Feitelijke uitstroom versus specialisatie leerlingen en behaalde diploma's/certificaten

In deze paragraaf wordt de feitelijke uitstroom van de leerlingen uit het praktijkonderwijs afgezet tegen de op het praktijkonderwijs behaalde specialisaties, AKA/niveau 1 diploma's en branchecertificaten. Zie tabel 16.

tabel 16 Feitelijke uitstroom uitgesplitst naar specialisatie leerling, behalen AKA/niveau 1 diploma en behalen branchecertificaat

	Specialisatie		AKA/niveau 1 diploma		Branchecertificaat	
	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
	(n=3327)	(n=2210)	(n=725)	(n=4812)	(n=1789)	(n=3748)
Arbeid	29%	24%	17%	29%	31%	25%
Arbeid en leren, bbl	19%	5%	23%	12%	22%	9%
ROC/AOC (AKA)	7%	7%	1%	8%	5%	8%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 1	18%	9%	12%	15%	17%	14%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 2	13%	3%	43%	4%	14%	6%
Andere school voor praktijkonderwijs	2%	13%	0%	7%	1%	9%
VMBO assistentenopleiding	0%	1%	0%	0%	0%	1%
VMBO basisberoepsgerichte leerweg	0%	3%	0%	2%	0%	2%
REC-school	1%	7%	0%	4%	0%	4%
Andere opleiding in regio	2%	6%	1%	4%	1%	5%
Onderwijs buiten de regio i.v.m. verhuizing	1%	6%	0%	3%	1%	4%
Geen werk of school	6%	11%	2%	9%	6%	9%
Onbekend	2%	4%	0%	3%	1%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Uit deze tabel is af te leiden dat leerlingen die zich gespecialiseerd hebben en leerlingen die een branchecertificaat hebben behaald voornamelijk uitstromen naar arbeid (respectievelijk 29% en 31%). Leerlingen met een behaald AKA of niveau 1 diploma stromen daarentegen voornamelijk uit naar ROC/AOC (BOL of anders) niveau 2 (43%).

Over het algemeen is het beeld dat leerlingen met een specialisatie, AKA/niveau 1 diploma of branchecertificaat vaker uitstromen naar arbeid (en leren, bbl) of (hogere) niveaus van leren in vergelijking met leerlingen zonder een specialisatie, AKA/niveau 1 diploma of branchecertificaat. Deze laatste groep leerlingen zonder specialisatie, AKA/niveau 1 diploma of branchecertificaat stroomt daarentegen vaker uit naar een andere school voor praktijkonderwijs, REC-school of heeft geen werk of school.

2.9 Feitelijke uitstroom versus uitstroomprofiel en advies school

In deze paragraaf wordt de feitelijke uitstroom van de leerlingen uit het praktijkonderwijs afgezet tegen het al dan niet overeenkomen van een uitstroomprofiel, het streefdoel van het uitstroomprofiel en het advies van de school voor het moment van uitstroom.

Bij in totaal 39% van de uitgestroomde leerlingen zijn de leerling, ouders en school een uitstroomprofiel overeengekomen in de loop van het tweede, start derde leerjaar.

In tabel 17 is de feitelijke uitstroom uitgesplitst naar het wel of niet overeenkomen van een uitstroomprofiel. Uit de tabel blijkt dat bij die leerlingen waarbij een uitstroomprofiel is overeengekomen sprake is van een grotere uitstroom naar arbeid (en leren, bbl) en de diverse vormen van leren op een ROC.

tabel 17 Feitelijke uitstroom versus overeenkomst uitstroomprofiel

	<i>Uitstroomprofiel overeengekomen?</i>	
	<i>Ja</i> (n=2153)	<i>Nee</i> (n=3384)
Arbeid	31%	25%
Arbeid en leren, bbl	16%	12%
ROC/AOC (AKA)	8%	6%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 1	17%	13%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 2	11%	7%
Andere school voor praktijkonderwijs	2%	9%
VMBO assistentenopleiding	0%	0%
VMBO basisberoepsgerichte leerweg	1%	2%
REC-school	1%	4%
Andere opleiding in regio	2%	5%
Onderwijs buiten de regio i.v.m. verhuizing	1%	4%
Geen werk of school	7%	9%
Onbekend	2%	3%
Totaal	100%	100%

Uit tabel 18 blijkt vervolgens dat het merendeel van de leerlingen waarbij een uitstroomprofiel is overeengekomen ook daadwerkelijk uitstroomt in lijn met het streefdoel van het uitstroomprofiel. Bij de leerlingen met het streefdoel 'arbeid' stroomt 64% van de leerlingen daadwerkelijk uit naar arbeid; bij het streefdoel 'arbeid en leren' stroomt 60% uiteindelijk uit naar arbeid en leren en bij het streefdoel 'leren' stroomt uiteindelijk 90% van de leerlingen uit naar een vorm van leren. Uit de groep leerlingen waarbij een ander uitstroomprofiel dan arbeid, een combinatie van arbeid en leren of leren is overeengekomen stroomt het merendeel van de leerlingen uit naar arbeid (29%) en heeft maar liefst 25% van de leerlingen geen werk of enige vorm van vervolgonderwijs.

tabel 18 Feitelijke uitstroom versus overeengekomen streefdoel

	<i>Uitstroomprofiel</i>			
	<i>Arbeid</i> (n=883)	<i>Arbeid en leren</i> (n=477)	<i>Leren</i> (n=627)	<i>Anders</i> (n=166)
Arbeid	64%	8%	3%	29%
Arbeid en leren, bbl	5%	60%	1%	7%
ROC/AOC (AKA)	5%	2%	20%	2%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 1	6%	13%	40%	4%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 2	1%	9%	29%	2%
Andere school voor praktijkonderwijs	2%	1%	1%	8%
VMBO assistentenopleiding	0%	0%	1%	1%
VMBO basisberoepsgerichte leerweg	0%	1%	1%	2%
REC-school	2%	0%	0%	6%
Andere opleiding in regio	1%	0%	3%	2%
Onderwijs buiten de regio i.v.m. verhuizing	2%	1%	0%	5%
Geen werk of school	10%	3%	1%	25%
Onbekend	2%	1%	0%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%

In tabel 19 is de feitelijke uitstroom ten slotte uitgesplitst naar het advies van de school. In grote lijnen zijn hier dezelfde trends waarneembaar als bij het streefdoel van de uitstroombroefiel. Bij arbeid (73%), arbeid en leren (69%), leren (80%) stromen de meeste leerlingen uit in lijn met het advies van de school.

tabel 19 Feitelijke uitstroom versus advies school

	<i>Advies school</i>			
	<i>Arbeid</i> (n=1790)	<i>Arbeid en leren</i> (n=1016)	<i>Leren</i> (n=1593)	<i>Anders</i> (n=1137)
Arbeid	73%	5%	1%	10%
Arbeid en leren, bbl	1%	69%	1%	1%
ROC/AOC (AKA)	3%	2%	18%	4%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 1	4%	10%	39%	4%
ROC/AOC (BOL of anders) niveau 2	1%	8%	23%	2%
Andere school voor praktijkonderwijs	1%	0%	4%	23%
VMBO assistentenopleiding	0%	0%	1%	1%
VMBO basisberoepsgerichte leerweg	0%	0%	3%	2%
REC-school	0%	0%	2%	12%
Andere opleiding in regio	1%	2%	5%	8%
Onderwijs buiten de regio i.v.m. verhuizing	1%	0%	2%	10%
Geen werk of school	13%	3%	1%	17%
Onbekend	2%	1%	1%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%

2.10 Uitstroom naar arbeid nader bezien

In deze paragraaf ligt de focus op die leerlingen die zijn uitgestroomd richting arbeid (en leren). In totaal is 27% van de leerlingen uitgestroomd naar arbeid en 13% van de leerlingen naar een combinatie van arbeid en leren. Achtereenvolgens komt het type arbeidsplaats, de bedrijfssector en de arbeidsovereenkomst van de naar arbeid (en leren) uitgestroomde leerlingen aan bod. Bij die leerlingen die zijn uitgestroomd richting een combinatie van arbeid en leren komt bovendien de opleiding naast het werk en de sector van de opleiding in deze paragraaf aan bod.

Ten aanzien van het type arbeidsplaats na uitstroom (tabel 20) valt op dat de meeste leerlingen uitstromen in de richting van een reguliere arbeidsplaats. In totaal gaat het om 40% van de naar arbeid uitgestroomde leerlingen. Dit percentage daalt in vergelijking met voorgaande jaren. Verder stroomt een groot deel van de naar arbeid uitgestroomde leerlingen uit richting een reguliere arbeidsplaats met subsidieregeling/ondersteuning (34%). Onder de antwoordcategorie 'anders' vallen voornamelijk leerlingen die zijn uitgestroomd richting dagbesteding.

tabel 20 Type arbeidsplaats na uitstroom

	<i>2006-2007</i> (n=1785)	<i>2007-2008</i> (n= 2113)	<i>2008-2009</i> (n=2242)
Reguliere arbeidsplaats	46%	42%	40%
Reguliere arbeidsplaats met subsidieregeling/ondersteuning	36%	35%	34%
Gesubsidieerde arbeid via sociale werkvoorziening	12%	14%	14%
Toeleidings/trainingstraject	3%	5%	5%
Anders	4%	4%	7%
Totaal	100%	100%	100%

De naar arbeid (en leren) uitgestroomde leerlingen zijn voornamelijk werkzaam in de bouw/techniek (31%). In mindere mate zijn deze leerlingen werkzaam in de detailhandel (18%) en in een groothandel/magazijn/logistiek of horeca (beide 13%). Zie tabel 21.

tabel 21 Type bedrijfssector waar de leerlingen werkzaam zijn

	<i>2008-2009</i> (n=2242)
Detailhandel/winkel	18%
Groothandel/magazijn/logistiek	13%
Bouw/techniek	31%
Schoonmaak	5%
Horeca	13%
Groenvoorziening	12%
Vervoer	2%
Zorg	5%
Uiterlijke verzorging	1%
Totaal	100%

De meeste naar arbeid (en leren) uitgestroomde leerlingen beschikken over een jaarcontract (51%), zie tabel 22. Opvallend is de stijging van het aantal leerlingen met een halfjaarcontract; in een jaar tijd is het percentage leerlingen met een halfjaarcontract gestegen van 18% naar 28%. In totaal 14% van de leerlingen heeft een contract voor onbepaalde tijd, met andere woorden: een 'vast' contract. Dat is een vrij stabiel percentage in vergelijking met voorgaande jaren.

tabel 22 Soort arbeidsovereenkomst

	<i>2006-2007</i> (n=1754)	<i>2007-2008</i> (n= 2113)	<i>2008-2009</i> (n=2242)
Contract voor onbepaalde tijd (vast)	13%	14%	14%
Jaarcontract	52%	49%	51%
Halfjaarcontract	19%	18%	28%
Proeftijd	6%	6%	0%
Contract op oproepbasis	1%	1%	3%
Uitzendcontract	2%	2%	2%
Anders	8%	10%	1%
Totaal	100%	100%	100%

In totaal 33% van de naar arbeid uitgestroomde leerlingen combineert leren en werken met elkaar; zie tabel 23. Het merendeel van de leerlingen volgt een BBL opleiding op het ROC. In totaal gaat het om 30% van de naar arbeid uitgestroomde leerlingen. Dat is een vrij stabiel percentage gelet op voorgaande jaren. De overige leerlingen die leren en werken combineren volgen voornamelijk een vakopleiding bij bedrijven.

tabel 23 Opleiding naast het werk

	<i>2006-2007</i> (n=1639)	<i>2007-2008</i> (n= 2113)	<i>2008-2009</i> (n=2242)
Nee	64%	64%	67%
Ja, BBL-opleiding op ROC	30%	31%	30%
Ja, andere opleiding	6%	5%	3%
Totaal	100%	100%	100%

De uitgestroomde leerlingen die leren en werken combineren volgen de opleiding voornamelijk in de sector techniek. In totaal gaat het dan om 43% van de naar arbeid en leren uitgestroomde leerlingen. In mindere mate wordt de opleiding naast het werk gevolgd in de sectoren voedsel en leefomgeving (27%), economie/handel (24%) en zorg en welzijn (7%).

2.11 Uitstroom naar ROC/AOC en vmbo nader bezien

In totaal stroomt 31% van de leerlingen uit naar een opleiding op het ROC/AOC en stroomt 2% van de leerlingen uit naar het vmbo. In tabel 24 is de uitstroom naar ROC/AOC en vmbo uitgesplitst naar sector.

tabel 24 Uitstroom naar ROC/AOC en vmbo per sector

	ROC/AOC (AKA) (n=392)	ROC/AOC (BOL of anders) ni- veau 1 (n=792)	ROC/AOC (BOL of anders) ni- veau 2 (n=453)	VMBO assis- tentieoplei- ding (n=24)	VMBO basisbe- roepsgerichte leerweg (n=88)
Voedsel en leefomgeving	11%	17%	18%	25%	11%
Techniek	23%	22%	13%	25%	33%
Zorg en welzijn	35%	32%	39%	33%	31%
Econo- mie/handel	31%	29%	30%	17%	25%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Uit bovenstaande tabel is af te leiden dat de naar ROC/AOC uitgestroomde leerlingen voornamelijk kiezen voor de sectoren zorg en welzijn en economie/handel. De naar het vmbo uitgestroomde leerlingen kiezen voornamelijk voor de sectoren zorg en welzijn, techniek (zowel assistenopleiding als basisberoepsgerichte leerweg) én voedsel en leefomgeving (alleen bij assistenopleiding).

2.12 Overige uitstroombestemmingen nader bezien

Uit tabel 14 blijkt dat de leerlingen naast arbeid of leren op een ROC/AOC/vmbo ook uitstromen naar: een andere school voor praktijkonderwijs (6% van de uitgestroomde leerlingen), een REC-school (3%), een andere opleiding in de regio (4%), onderwijs buiten de regio in verband met verhuizing (3%), geen werk of school hebben (8%). Verder is de uitstroombestemming bij 2% van de leerlingen onbekend. Deze 'overige' uitstroombestemmingen staan hier centraal; in totaal gaat het om iets meer dan een kwart (26%) van de totale uitstroom in 2008-2009.

Verhuizing is het voornaamste motief voor uitstroom naar een andere school voor praktijkonderwijs, zie tabel 25. Overige redenen waarom een leerling uitstroomt naar een andere school voor praktijkonderwijs zijn voornamelijk: de leerling wil naar een andere school voor praktijkonderwijs (10%), opheffing van de school voor praktijkonderwijs (6%) én een verstoorde relatie tussen school en leerling en/of ouders (6%).

tabel 25 Reden waarom leerling naar andere school voor praktijkonderwijs is gegaan

	2006-2007 (n=208)	2007-2008 (n= 250)	2008-2009 (n=350)
Verhuizing	59%	61%	66%
Andere reden	41%	39%	34%
Totaal	100%	100%	100%

In totaal stroomt 3% van de leerlingen uit naar een school voor speciaal onderwijs (REC-school). Driekwart van de leerlingen die uitstromen naar een REC-

school gaat naar een zogenaamde cluster 4 school: een school voor leerlingen met gedragsmoeilijkheden. In mindere mate gaan de leerlingen naar een cluster 3 school, een school voor leerlingen met een lichamelijke en/of verstandelijke handicap (23%), of een cluster 2 school voor leerlingen met gehoor- en of visusproblemen (2%). Zie tabel 26.

tabel 26 Type cluster voor speciaal onderwijs waarnaar leerlingen uitgestroomd zijn

	2006-2007 (n=39)	2007-2008 (n= 126)	2008-2009 (n=173)
Cluster 2 (doof, slechthorend, spraak- en taalmoeilijkheden)	0%	1%	2%
Cluster 3 (lichamelijk en/of verstandelijk gehandicapt)	20%	25%	23%
Cluster 4 (gedragsmoeilijkheden)	80%	74%	75%
Totaal	100%	100%	100%

Acht procent van de leerlingen verlaat de school zonder een opleiding of een betaalde baan. De redenen voor uitstroom zonder werk of leren zijn divers, zie tabel 27. De meeste van deze leerlingen stromen uit naar een instelling voor dagbesteding (11%) of staan op een wachtlijst van een sociale werkplaats (9%). Bij een grote groep leerlingen is sprake van 'andere' redenen voor het verlaten van de school zonder werk of leren. Veel van deze leerlingen worden nog begeleid in de richting van arbeid en worden daarbij ondersteund door diverse (regionale) instanties.

tabel 27 Reden waarom leerlingen niet werken of naar school gaan

	2006-2007 (n=319)	2007-2008 (n= 325)	2008-2009 (n=451)
Mag niet werken vanwege status	1%	0%	0%
Wachtlijst WSW	18%	17%	9%
Verblijft in justitiële jeugdinstelling	4%	5%	3%
Verblijft in psychiatrische instelling	2%	2%	2%
Instelling dagbesteding	niet gevraagd	niet gevraagd	11%
Vanwege zwangerschap/geboorte kind	3%	5%	6%
Ziekte	niet gevraagd	niet gevraagd	2%
Arbeidsongeschiktheid	niet gevraagd	niet gevraagd	1%
Anders	73%	71%	67%
Totaal	100%	100%	100%

2.13 Begeleiding na uitstroom

Ongeacht de uitstroombestemming ontvangt zo'n tweederde van de leerlingen (68%) begeleiding na het moment van uitstroom. Het percentage leerlingen dat begeleiding ontvangt is daarmee sterk gedaald in vergelijking met voorgaande jaren. In 2006-2007 ontving 76% van de leerlingen begeleiding; tegenover zelfs 79% van de leerlingen in 2007-2008. Zie tabel 28.

tabel 28 Begeleiding na moment van uitstroom

	<i>2006-2007</i> (n=3241)	<i>2007-2008</i> (n= 3821)	<i>2008-2009</i> (n=5537)
Ja	76%	79%	68%
Nee	24%	21%	32%
Totaal	100%	100%	100%

De leerlingen die begeleiding ontvangen na het moment van uitstroom krijgen deze, net als in voorgaande jaren, voornamelijk van een begeleider vanuit het praktijkonderwijs (71%). Jobcoaches (18%) en medewerkers van het UWV (13%) treden ook vaak op als begeleider na het moment van uitstroom. Het percentage 'begeleiding vanuit UWV' is overigens gestegen van 9% in de afgelopen twee jaren naar de huidige 13%. De overige begeleiders na het moment van uitstroom (uit de categorie anders) zijn voornamelijk: begeleiders van de opleiding die de leerling na uitstroom uit het praktijkonderwijs volgt (11%) en begeleiders van de sociale werkvoorziening (4%).

tabel 29 Begeleiders na het moment van uitstroom

	<i>2006-2007</i> (n=2460)	<i>2007-2008</i> (n= 3012)	<i>2008-2009</i> (n=3779)
Begeleider vanuit PrO	70%	75%	71%
MEE	9%	8%	9%
UWV	9%	9%	13%
CWI	2%	1%	1%
Jobcoach	12%	17%	18%
Reïntegratiebedrijf	5%	7%	9%
Anders	7%	11%	21%

3 Beschouwing

In dit hoofdstuk wordt nader stil gestaan bij de resultaten zoals beschreven in hoofdstuk 2. Allereerst worden in paragraaf 3.1 enkele trends benoemd: wat zijn opvallende uitkomsten wanneer de resultaten van de afgelopen drie jaar met elkaar vergeleken worden? Vervolgens wordt in paragraaf 3.2 aandacht besteed aan het nieuwe toezichtkader van de inspectie en de relatie met de uitstroommonitor. Ten slotte staat in paragraaf 3.3 de, vanaf 1 januari 2010 actieve, volgmodule centraal.

3.1 Trends

Wanneer de resultaten van de uitstroommeting in 2008-2009 worden vergeleken met de uitstroommetingen van 2006-2007 en 2007-2008 dan zijn er een zestal trends te onderscheiden. Deze worden nu achtereenvolgens benoemd en toege-licht:

- Het aantal deelnemers aan de uitstroommonitor

In de afgelopen drie jaar is sprake van een toename in het aantal deelnemende scholen én het aantal leerlingen dat ingevoerd wordt in de uitstroommonitor. Het aantal deelnemende scholen steeg in de afgelopen drie jaar van 126 (2006-2007) naar 142 (2007-2008) tot 160 in de huidige uitstroommeting. In totaal neemt nu 90% van de scholen deel aan de uitstroommonitor. In lijn met de toename van het aantal deelnemende scholen steeg ook het aantal ingevoerde leerlingen. Gelet op het nieuwe toezichtkader van de inspectie (zie paragraaf 3.2), zal naar verwachting het aantal deelnemende scholen de komende jaren verder stijgen.

- De leerlingen

Op basis van de huidige uitstroommeting kan de conclusie getrokken worden dat de leerlingen langer ingeschreven blijven staan op de school voor praktijkonderwijs. Meer leerlingen staan namelijk vijf jaar of langer ingeschreven en daarnaast stijgt de gemiddelde leeftijd van de uitgestroomde leerlingen van 16.4 in de afgelopen jaren tot 16.9 in de huidige uitstroommeting. De reden waarom leerlingen langer op de school voor praktijkonderwijs verblijven is onduidelijk: worden de leerlingen bijvoorbeeld beter voorbereid op het leven na het praktijkonderwijs mede gelet op de economische crisis?

- De feitelijke uitstroom

In vergelijking met voorgaande jaren stromen er in de huidige uitstroommeting minder leerlingen uit naar arbeid én kiezen juist meer leerlingen voor het ROC/AOC. In vergelijking met voorgaande jaren kiezen dus meer leerlingen ervoor om door te leren na het praktijkonderwijs in plaats van meteen aan het werk te gaan. De leerlingen die aan het werk gaan beschikken in vergelijking met voorgaande jaren minder vaak over een reguliere arbeidsplaats (met of zonder subsidieregeling/ondersteuning). Verder is opvallend dat in de huidige uitstroommeting meer leerlingen uitstromen zonder werk of vervolgonderwijs in vergelijking met vorig jaar. Deze leerlingen stromen uit naar een instelling voor

dagbesteding, staan op een wachtlijst van een sociale werkplaats of zitten in een arbeidstoeleidingstraject.

➤ Specialisaties/diploma's/branchecertificaten

Een andere trend is dat meer leerlingen zich binnen het praktijkonderwijs specialiseren in een bepaalde beroepsrichting. Daarnaast behaalt 13% van de leerlingen een AKA/niveau 1 diploma en 32% van de leerlingen een branchecertificaat. Opvallend is dat, wanneer het wel of niet behalen van een specialisatie/diploma/branchecertificaat wordt afgezet tegen de uitstroombestemming, blijkt dat leerlingen met een specialisatie, AKA/niveau 1 diploma of branchecertificaat vaker uitstromen naar arbeid (en leren, bbl) of (hogere) niveaus van leren in vergelijking met leerlingen zonder een specialisatie, AKA/niveau 1 diploma of branchecertificaat. De groep leerlingen zonder specialisatie, AKA/niveau 1 diploma of branchecertificaat stroomt vaker uit naar een andere school voor praktijkonderwijs, REC-school of heeft geen werk of school.

➤ WA-jong uitkering

Vorig jaar is voor het eerst gevraagd naar de toekenning van WA-jong uitkeringen. Vorig jaar bleek 24% van de uitgestroomde leerlingen over een WA-jong uitkering te beschikken; in de huidige uitstroombetaling is dat 25% van de uitgestroomde leerlingen. Naar verwachting neemt het aantal uitgestroomde leerlingen met een WA-jong uitkering vanaf volgend jaar af door invoering van de Wet investeren in jongeren. Wanneer de toekenning van een WA-jong uitkering wordt afgezet tegen de uitstroombestemming valt op dat vorig jaar 47% van de leerlingen met een WA-jong uitkering het praktijkonderwijs verliet zonder werk of school, tegenover 17% in de huidige uitstroombetaling. Positief is verder dat vorig jaar 'maar' 46% van de leerlingen met een WA-jong uitkering uitstroomden richting arbeid (en leren); tegenover 68% in de huidige uitstroombetaling.

➤ Begeleiding na uitstroom

Steeds minder leerlingen ontvangen begeleiding na het moment van uitstroom. Ontvingen in de voorgaande jaren respectievelijk 76% en 79% van de leerlingen begeleiding na het moment van uitstroom, in de huidige uitstroombetaling blijkt nog 68% van de leerlingen begeleiding te ontvangen na het moment van uitstroom. De voornaamste aanbieder van begeleiding na het moment van uitstroom blijft een begeleider van de school voor praktijkonderwijs.

3.2 Toezichtkader inspectie

Voor de beoordeling van het onderwijsproces op scholen en afdelingen voor praktijkonderwijs worden, in het Toezichtkader van de Inspectie, dezelfde indicatoren en dezelfde normering gebruikt als in het overige voortgezet onderwijs. Maar bij de beoordeling van de leerresultaten van de leerlingen in het praktijkonderwijs gebruikt de inspectie afwijkende indicatoren die in de uitstroommonitor en de vanaf 1 januari 2010 actieve volgmodule (zie paragraaf 3.3) aan bod komen. Deze indicatoren zijn in nauw overleg met het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs en het Platform Praktijkonderwijs opgesteld. Voor de beoordeling van de leerresultaten van de leerlingen in het praktijkonderwijs gebruikt de inspectie de volgende drie indicatoren:

- *De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.*
Het betreft hier de vraag in hoeverre leerlingen met specifieke leerachterstanden en/of een meer dan gemiddelde zorgbehoefte na het tweede leerjaar in staat zijn zich naar verwachting verder te ontwikkelen aan de hand van een uitstroomprofiel dat de school heeft opgesteld. Bij het toezicht gaat de inspectie na of en in hoeverre de school bij de leerlingen 'op koers ligt' in termen van het uitstroomprofiel dat in de loop van het tweede leerjaar / zo mogelijk derde leerjaar is opgesteld. Is het waarschijnlijk dat scholen dit streefdoel gaat halen? Bij in ieder geval 80% van de dossiers moet dat zo zijn. Het gaat concreet om de leerwinst ten opzichte van de beginsituatie.

- *De leerlingen in het praktijkonderwijs ontwikkelen zich volgens een individuele route.*
Voor het praktijkonderwijs beoordeelt de inspectie bij deze indicator in welke mate de school vorm en inhoud geeft aan een individuele leerroute en begeleiding van haar leerlingen. Hiertoe stelt de school per leerling een individueel ontwikkelingsplan (IOP) op. Het 'handelingsplan' maakt deel uit van het IOP. De afspraak met de inspectie is dat op 1-8-2009 de school voor 25% van de leerlingen een IOP heeft opgesteld. Voor elk volgend jaar komt daar 25% bij, zodat in augustus 2012 voor alle leerlingen een IOP is opgesteld.

- *Leerlingen van het praktijkonderwijs functioneren naar verwachting in de vervolgopleiding of het werkveld.*
De school voor praktijkonderwijs dient aantoonbaar en in belangrijke mate er in te slagen de meeste leerlingen (>90%) te plaatsen. Nagegaan wordt in hoeverre de plaatsing overeenstemt met het opgestelde uitstroomprofiel. Tevens wordt nagegaan of de school de leerling nog twee jaar na uitstroom in beeld heeft en of het vervolg op het praktijkonderwijs naar verwachting verloopt; de verwachting van de Inspectie is dat 75% van de leerlingen in die twee jaar een 'bestendige' uitstroom kent. Onder een bestendige uitstroom wordt verstaan dat een leerling in de twee jaar na uitstroom succesvol aan het werk is of studeert.

Bovenstaande drie indicatoren voor de beoordeling van de leerresultaten van de leerlingen komen aan bod binnen de uitstroommonitor. Uit de huidige uitstroommonitor blijkt bijvoorbeeld dat bij 39% van de uitgestroomde leerlingen een uitstroomprofiel is overeengekomen. Opvallend is dat die leerlingen waarbij een uitstroomprofiel is overeengekomen vaker uitstromen naar arbeid of leren op een ROC dan leerlingen waarbij geen uitstroomprofiel is overeengekomen. In de uitstroommeting van 2008-2009 is nog niet gevraagd of een IOP is overeengekomen. In de uitstroommeting van 2009-2010 zal dit wel het geval zijn. In lijn met de verwachting van de inspectie dient in 2009-2010 bij ten minste 50% van de leerlingen een IOP opgesteld te zijn.

Ten slotte kan met behulp van de huidige uitstroommeting reeds in beeld worden gebracht of de school in staat is de meeste leerlingen te plaatsen en of de plaatsing overeenstemt met het opgestelde uitstroomprofiel. Uit de uitstroommeting blijkt dat in 2008-2009 in totaal 90% van de leerlingen geplaatst is. Van de overige 10% heeft 8% van de uitgestroomde leerlingen geen werk of vervolgopleiding. Daarnaast is bij 2% van de leerlingen de uitstroombestemming onbekend. Bij die leerlingen die 'geplaatst zijn' valt op dat 64% van de leerlingen met het uitstroomprofiel 'arbeid' daadwerkelijk uitstromen richting arbeid; bij het uit-

stroomprofiel 'arbeid en leren' stroomt 60% van de leerlingen uiteindelijk uit naar een combinatie van arbeid en leren en bij het uitstroomprofiel 'leren' stroomt uiteindelijk 90% van de leerlingen uit naar een vorm van leren.

Op dit moment kan met behulp van de uitstroommonitor nog niet in beeld worden gebracht of de school de leerlingen nog twee jaar na het moment van uitstroom in beeld heeft en of er sprake is van een bestendige uitstroom. Om die reden is een volgmodule ontwikkeld.

3.3 Volgmodule praktijkonderwijs

Om inzichtelijk te kunnen maken of leerlingen praktijkonderwijs een bestendige uitstroom kennen is door het Platform Praktijkonderwijs een volgmodule ontwikkeld. Met behulp van de volgmodule kunnen scholen voor praktijkonderwijs tot twee jaar na uitstroom de actuele situatie van haar oud-leerlingen in beeld brengen. De volgmodule is een digitale module gekoppeld aan de uitstroommonitor. Inhoudelijk bestaat de volgmodule uit een drietal type vragen. Allereerst wordt gevraagd hoe de actuele situatie van de oud-leerling eruit ziet. Werkt de oud-leerling, volgt hij/zij een opleiding etcetera. Vervolgens wordt automatisch nagegaan of de actuele situatie overeenkomt met het vorige meetmoment. Bij de eerste meting van de volgmodule wordt dan een vergelijking gemaakt met de uitstroombestemming zoals aangegeven in de uitstroommonitor. Wanneer de situatie niet overeenkomt, dan wordt er gevraagd naar het waarom. Ten tweede wordt er gevraagd naar uitkeringen. Heeft de leerling een uitkering aangevraagd en indien ja, heeft de leerling deze ook toegekend gekregen? Ten slotte wordt er gevraagd naar nazorg. Ontvangt de leerling op het meetmoment nazorg en zo ja; wie is er dan verantwoordelijk voor deze nazorg?

De volgmodule bestaat uit een viertal meetmomenten. Deze zullen telkens plaatsvinden in de periode januari-maart en augustus-oktober in de twee jaar na de feitelijke uitstroom. Van 1 januari 2010 t/m 31 maart 2010 zal het eerste meetmoment plaatsvinden voor die leerlingen die in het schooljaar 2008-2009 zijn uitgestroomd. In december 2009 ontvangen alle scholen voor praktijkonderwijs een inlogcode voor het eerste meetmoment van de volgmodule.

Voor de scholen praktijkonderwijs is het zaak de contactgegevens van de oud-leerlingen en mogelijke begeleiders (adres, telefoonnummers, e-mailadressen) zo goed mogelijk te bewaren om contact te kunnen blijven leggen/houden met de oud-leerlingen. Om de scholen hierin tegemoet te komen is in de volgmodule een optie opgenomen om de contactgegevens op te slaan.

Bijlage I Vragenlijst

1. Wat is de naam van de leerling?
2. Wat is het burgerservice/onderwijsnummer van de leerling?
3. Wat is de geboortedatum van de leerling?
4. Wat is het geslacht van de leerling?
 - jongen
 - meisje
5. Wat is voor zover u bekend de etnische herkomst van de leerling?
 - Nederlands
 - Turks
 - Marokkaans
 - Surinaams
 - Antilliaans
 - Kaapverdisch
 - Anders, niet westers
 - Anders, westers
- 6a. Is Leerling Gebonden Financiering (LGF) toegekend aan deze leerling?
 - ja → naar vraag 6b
 - nee → naar vraag 7
- 6b. Zo ja, voor welke cluster is de leerling geïndiceerd?
 - cluster 1
 - cluster 2
 - cluster 3
 - cluster 4

De leerling tijdens praktijkonderwijs

7. Hoeveel jaren heeft de leerling op uw school ingeschreven gestaan?
 - één jaar
 - twee jaar
 - drie jaar
 - vier jaar
 - vijf jaar
 - zes jaar of langer
- 8a. Heeft de leerling een AKA/niveau 1 diploma behaald op het praktijkonderwijs?
 - Ja → naar vraag 8b
 - Nee → naar vraag 9a

8b. Zo ja, in welke richting?

- Voedsel en leefomgeving
- Techniek
- Zorg en welzijn
- Economie/handel

9a. Heeft de leerling een branchecertificaat behaald?

- Ja → naar vraag 9b
- Nee → naar vraag 10

9b. Wat is de naam van het branchecertificaat?

.....

10a. Heeft de leerling zich tijdens het praktijkonderwijs gespecialiseerd in een bepaalde richting?

- Ja → naar vraag 10a
- Nee → naar vraag 11a

10b. In welke richting heeft de leerling zich gespecialiseerd?

- Detailhandel/winkel
- Groothandel/magazijn/logistiek
- Bouw/techniek
- Schoonmaak
- Horeca
- Groenvoorziening
- Vervoer
- Zorg
- Uiterlijke verzorging
- Anders

11a. Is er in de loop van het tweede, zo mogelijk derde jaar praktijkonderwijs een uitstroomprofiel overeen gekomen?

- Ja → naar vraag 11b
- nee → naar vraag 12

11b. Welk uitstroomprofiel zijn ouders, leerling en school in de loop van het tweede, zo mogelijk derde jaar praktijkonderwijs overeen gekomen?

- Arbeid, namelijk
- Arbeid en leren (bbl), namelijk
- Leren, vervolgopleiding, namelijk
- Anders, namelijk....

12. Welk advies heeft de school in het laatste jaar praktijkonderwijs gegeven met betrekking tot beste passende vervolgbestemming?

- Arbeid, namelijk
- Arbeid en leren (bbl), namelijk
- Leren, vervolgopleiding, namelijk
- Anders, namelijk

Bestemming uitgestroomde leerling

13. Heeft de leerling bij het verlaten van de school een toegekende Wajong-status?

- ja
- nee

14. Waar naartoe is de leerling uitgestroomd?

- Arbeid → naar vraag 15-18
- Arbeid en leren, bbl → naar vraag 15-19b
- Andere school voor praktijkonderwijs → naar vraag 20
- REC-school → naar vraag 21
- ROC (AKA) / AOC (AKA) → naar vraag 22
- ROC (BOL of anders) / AOC (BOL of anders) niveau 1 → naar vraag 22
- ROC (BOL of anders) / AOC (BOL of anders) niveau 2 → naar vraag 22
- VMBO assistentenopleiding → naar vraag 22
- VMBO basisberoepsgerichte leerweg → naar vraag 22
- Geen werk of school → naar vraag 23
- Andere opleiding in regio → naar vraag 24a
- Onderwijs buiten de regio i.v.m. verhuizing → naar vraag 24a
- Onbekend → naar vraag 24a

(na invullen vraag 15-23 door naar vraag 24a)

15. Naar wat voor soort arbeidsplaats is de leerling uitgestroomd?

- Reguliere arbeidsplaats
- Reguliere arbeidsplaats met subsidieregeling/ondersteuning
- Gesubsidieerde arbeid via sociale werkvoorziening
- Toeleidings/trainingstraject
- Anders, namelijk...

16 Tot welke sector behoort het bedrijf of de organisatie waar de leerling is gaan werken?

- Detailhandel/winkel
- Groothandel/magazijn/logistiek
- Bouw/techniek
- Schoonmaak
- Horeca
- Groenvoorziening
- Vervoer
- Zorg
- Uiterlijke verzorging

17. Wat zijn de voornaamste werkzaamheden van de leerling?

- karakteristiek invoeren

18. Wat voor soort arbeidsovereenkomst betreft het?

- Contract voor onbepaalde tijd (vast)
- Jaarcontract
- Halfjaarcontract
- Contract op oproepbasis
- Uitzendcontract

19a Wat voor soort opleiding volgt de leerling naast het werk?

- Een BBL-opleiding op ROC
- Een andere opleiding, namelijk.....

19b In welke sector volgt de leerling deze opleiding?

- Voedsel en leefomgeving
- Techniek
- Zorg en welzijn
- Economie/handel

20. Waarom is de leerling naar een andere school voor praktijkonderwijs gegaan?

- vanwege verhuizing
- anders, namelijk

21. Onder welk cluster valt de school voor voortgezet speciaal onderwijs waar de leerling heen is gegaan?

- cluster 1: blind slechtziend.
- cluster 2: doof, slechthorend, ernstige spraak- en taalmoeilijkheden
- cluster 3: lichamelijk en/of verstandelijk gehandicapt
- cluster 4: gedragsmoeilijkheden

22. In welke sector volgt de leerling deze opleiding?

- Voedsel en leefomgeving
- Techniek
- Zorg en welzijn
- Economie/handel

23 Wat is de reden dat de leerling niet werkt of op school zit?

- wachtlijst WSW
- verblijft in justitiële inrichting
- verblijft in psychiatrische inrichting
- instelling dagbesteding
- vanwege zwangerschap/geboorte kind
- ziekte
- arbeidsongeschiktheid
- mag niet werken vanwege verblijfstatus
- anders, namelijk..

Begeleiding na uitstroom

24a. Wordt deze leerling in het proces na uitstromen uit het praktijkonderwijs ondersteund?

- Ja → naar vraag 24b
- Nee → einde vragenlijst

24b. Door wie/welke partijen wordt deze leerling in het proces na uitstromen uit het praktijkonderwijs ondersteund?

- Begeleider vanuit de school voor pro
- MEE
- UWV
- CWI
- Jobcoach
- Reïntegratiebedrijf
- Anders, namelijk.....

Bijlage II Regionale verschillen

In deze bijlage worden de uitkomsten van de uitstrooimeting 2008-2009 weer-gegeven naar regio van het Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs. De nummering van de tabellen komt niet overeen met de tabellen zoals gepresenteerd in hoofdstuk 2.

In elke tabel staat per regio het aantal leerlingen waarop de gegevens betrekking hebben. Bij het interpreteren van de gegevens dient rekening te worden gehouden met het aantal leerlingen per regio. Bij sommige vragen is het aantal leerlingen per regio erg laag waardoor het niet mogelijk is een goede vergelijking tussen de regio's te maken.

tabel 5 Gemiddelde leeftijd op het moment van uitstroom

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Gemid- delde leeftijd	16,9	16,5	17,0	16,8	17,0	16,9	17,1	17,0	17,0	16,5	17,1	16,5	16,7	17,0	17,1	16,7	16,9	17,3

tabel 2 Geslacht van de uitgestroomde leerlingen

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Jongen	58%	58%	66%	64%	56%	54%	54%	61%	55%	61%	53%	61%	65%	59%	60%	52%	54%	56%
Meisje	42%	42%	34%	36%	44%	46%	46%	39%	45%	39%	47%	39%	35%	41%	40%	48%	46%	44%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 3 Etnische herkomst van de uitgestroomde leerlingen

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=6	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Neder-lands	72%	89%	88%	90%	79%	78%	86%	77%	56%	74%	0%	45%	79%	55%	78%	64%	76%	81%
Turks	7%	1%	1%	1%	11%	1%	6%	8%	10%	6%	33%	13%	4%	10%	8%	8%	8%	4%
Marok-kaans	6%	1%	2%	1%	1%	3%	0%	7%	18%	4%	33%	10%	5%	13%	1%	12%	4%	6%
Suri-naams	2%	0%	0%	0%	1%	3%	0%	1%	3%	3%	0%	8%	0%	5%	1%	1%	1%	1%
Antil- liaans	3%	2%	1%	0%	1%	3%	0%	1%	2%	3%	0%	11%	2%	4%	2%	4%	1%	1%
Anders, niet westers	8%	4%	7%	5%	6%	10%	6%	6%	9%	8%	17%	12%	9%	11%	5%	9%	8%	5%
Anders, westers	2%	2%	2%	2%	1%	2%	2%	1%	2%	2%	17%	2%	0%	2%	6%	2%	2%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 4 Hoeveel jaren heeft de leerling op uw school ingeschreven gestaan?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
1	8%	11%	10%	12%	11%	9%	6%	8%	6%	8%	5%	8%	9%	5%	7%	13%	9%	9%
2	9%	6%	3%	7%	10%	10%	6%	8%	8%	9%	4%	11%	10%	12%	7%	8%	9%	9%
3	11%	16%	5%	12%	10%	5%	7%	10%	7%	14%	8%	12%	13%	13%	14%	14%	12%	11%
4	25%	24%	17%	21%	14%	32%	19%	25%	21%	37%	22%	28%	47%	26%	26%	29%	33%	13%
5	33%	34%	29%	30%	35%	28%	42%	37%	42%	28%	48%	33%	20%	35%	27%	29%	30%	32%
6 of langer	13%	10%	36%	18%	19%	16%	20%	12%	16%	4%	14%	8%	2%	9%	19%	8%	8%	27%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 5 Is er Leerling Gebonden Financiering (LGF) toegekend aan de leerling?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Ja	3%	2%	8%	8%	3%	2%	2%	3%	3%	5%	3%	2%	4%	3%	3%	2%	4%	3%
Nee	97%	98%	92%	92%	97%	98%	98%	97%	97%	95%	97%	98%	96%	97%	97%	98%	96%	97%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 6 Voor welk LGF cluster is de leerling geïndiceerd?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=191	N=6	N=20	N=18	N=17	N=4	N=5	N=10	N=9	N=31	N=4	N=12	N=6	N=16	N=3	N=3	N=18	N=9
1	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	8%	0%	0%	33%	0%	6%	0%
2	8%	0%	0%	0%	6%	0%	0%	10%	22%	3%	0%	8%	0%	25%	0%	0%	6%	44%
3	38%	50%	20%	61%	47%	0%	20%	40%	56%	32%	50%	25%	50%	38%	33%	33%	44%	22%
4	52%	50%	80%	39%	47%	100%	80%	50%	22%	65%	50%	58%	50%	38%	33%	67%	44%	33%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 7 Heeft de leerling bij het verlaten van de school een toegekende Wajong-status?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Ja	25%	31%	43%	31%	38%	23%	31%	26%	22%	15%	11%	24%	17%	18%	16%	9%	21%	36%
Nee	75%	69%	57%	69%	62%	77%	69%	74%	78%	85%	89%	76%	83%	82%	84%	91%	79%	64%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 8 Heeft de leerling zich tijdens het Praktijkonderwijs gespecialiseerd in een bepaalde richting?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Ja	60%	53%	43%	54%	62%	66%	71%	69%	53%	67%	75%	55%	52%	59%	73%	81%	65%	39%
Nee	40%	47%	57%	46%	38%	34%	29%	31%	47%	33%	25%	45%	48%	41%	27%	19%	35%	61%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 9 In welke richting heeft de leerling zich gespecialiseerd?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=3327	N=129	N=113	N=122	N=324	N=117	N=181	N=259	N=173	N=425	N=114	N=294	N=86	N=324	N=75	N=138	N=315	N=29
Detailhandel / winkel	19%	17%	13%	15%	13%	9%	11%	19%	27%	23%	21%	22%	17%	23%	25%	20%	18%	12%
Groothandel / Magazijn/ Logistiek	5%	4%	1%	8%	6%	9%	10%	5%	2%	5%	2%	4%	2%	2%	13%	5%	8%	7%
Bouw/ tech- niek	24%	22%	27%	26%	27%	15%	22%	22%	17%	31%	9%	32%	22%	24%	12%	27%	25%	21%
Schoon- maak	5%	4%	1%	2%	10%	6%	6%	8%	1%	1%	18%	5%	3%	2%	7%	11%	6%	9%
Horeca	15%	18%	18%	7%	13%	16%	15%	11%	20%	18%	1%	14%	10%	14%	13%	16%	16%	22%
Groen	10%	11%	15%	20%	17%	15%	8%	14%	9%	6%	0%	3%	8%	9%	13%	7%	9%	11%
Vervoer	1%	2%	2%	2%	1%	0%	0%	0%	0%	1%	10%	1%	1%	1%	3%	0%	2%	0%
Zorg	14%	17%	14%	11%	8%	9%	24%	12%	15%	11%	30%	15%	14%	17%	9%	13%	12%	14%
Uiterlijke verzorging	1%	0%	4%	0%	0%	2%	1%	0%	1%	2%	4%	0%	0%	2%	0%	0%	1%	2%
Anders	6%	5%	5%	7%	5%	18%	3%	10%	7%	3%	7%	4%	21%	5%	4%	1%	4%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 10 Heeft de leerling een AKA niveau 1 diploma behaald op het Praktijkonderwijs?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Ja	13%	2%	0%	5%	12%	15%	44%	16%	14%	10%	26%	6%	22%	16%	14%	15%	15%	8%
Nee	87%	98%	100%	95%	88%	85%	56%	84%	86%	90%	74%	94%	78%	84%	86%	85%	85%	92%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 11 In welke richting heeft de leerling een AKA diploma behaald?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=723	N=5	N=0	N=12	N=62	N=27	N=112	N=59	N=46	N=63	N=38	N=32	N=36	N=89	N=14	N=26	N=73	N=29
Voedsel en leefom- geving	24%	20%	0%	0%	44%	41%	17%	22%	26%	37%	18%	6%	19%	11%	29%	42%	18%	34%
Tech- niek	21%	20%	0%	42%	19%	15%	26%	15%	15%	11%	16%	3%	42%	19%	57%	15%	26%	17%
Zorg & Welzijn	26%	60%	0%	42%	15%	22%	30%	32%	17%	21%	42%	69%	19%	30%	14%	0%	14%	34%
Econo- mie / Handel	29%	0%	0%	17%	23%	22%	27%	31%	41%	32%	24%	22%	19%	39%	0%	42%	42%	14%
Totaal	100%	100%	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 12 Heeft de leerling een branchecertificaat behaald op het Praktijkonderwijs?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Ja	32%	19%	26%	10%	45%	32%	66%	37%	55%	22%	0%	31%	29%	16%	69%	51%	38%	25%
Nee	68%	81%	74%	90%	55%	68%	34%	63%	45%	78%	100%	69%	71%	84%	31%	49%	62%	75%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 13 Is er een uitstroomprofiel overeengekomen?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Ja	39%	23%	33%	20%	37%	44%	44%	50%	40%	47%	0%	36%	85%	47%	39%	64%	27%	27%
Nee	61%	77%	67%	80%	63%	56%	56%	50%	60%	53%	100%	64%	15%	53%	61%	36%	73%	73%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 14 Welk uitstroomprofiel is overeengekomen?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Am- sterda- m</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=2153	N=57	N=87	N=45	N=195	N=77	N=111	N=189	N=130	N=299	N=0	N=191	N=139	N=257	N=40	N=109	N=130	N=97
Arbeid	41%	26%	39%	36%	59%	48%	42%	37%	25%	21%	0%	64%	35%	49%	35%	41%	35%	54%
Arbeid en leren	22%	28%	11%	29%	16%	5%	22%	28%	36%	39%	0%	7%	12%	21%	35%	6%	35%	13%
Leren	29%	30%	41%	11%	16%	38%	32%	24%	29%	36%	0%	25%	33%	28%	20%	45%	21%	33%
Anders	8%	16%	8%	24%	9%	9%	4%	11%	10%	3%	0%	4%	20%	2%	10%	8%	10%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 15 Welk advies heeft de school in het laatste jaar gegeven?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Arbeid	32%	20%	38%	30%	39%	23%	28%	34%	21%	21%	19%	39%	33%	43%	45%	21%	30%	49%
Arbeid en leren	18%	19%	7%	14%	20%	11%	24%	24%	29%	28%	27%	9%	15%	15%	28%	9%	21%	7%
Leren	29%	35%	35%	21%	19%	36%	29%	25%	23%	38%	42%	34%	28%	27%	16%	41%	27%	21%
Anders	21%	26%	20%	36%	22%	30%	19%	18%	26%	13%	12%	19%	24%	15%	12%	29%	22%	23%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 16 Waar naartoe is de leerling uitgestroomd?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Overijs- sel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=152	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Arbeid	27%	23%	33%	31%	30%	19%	26%	29%	23%	21%	18%	21%	27%	34%	43%	12%	28,%	37%
Arbeid en leren, BBL	13%	14%	7%	12%	16%	11%	11%	20%	25%	22%	17%	4%	13%	11%	16%	5%	16%	2%
ROC/AOC AKA	7%	0%	13%	4%	2%	1%	4%	5%	5%	5%	2%	17%	12%	9%	4%	22%	8%	4%
ROC/AOC niveau1 (BOL)	15%	27%	18%	12%	10%	24%	12%	14%	6%	24%	18%	15%	5%	16%	12%	17%	11%	8%
ROC/AOC niveau2 (BOL)	9%	5%	2%	4%	9%	10%	25%	9%	10%	5%	23%	6%	15%	7%	11%	10%	11%	6%
Ander PrO	6%	11%	7%	13%	8%	4%	5%	3%	11%	5%	1%	9%	4%	3%	4%	11%	6%	3%
Vmbo assis- tentenoplei- ding	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	2%	0%	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	3%
Vmbo bbl	2%	2%	0%	4%	2%	1%	1%	3%	0%	2%	0%	2%	0%	0%	1%	1%	2%	4%
REC-school	3%	2%	7%	2%	5%	6%	4%	3%	2%	2%	1%	5%	1%	1%	0%	3%	1%	7%

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Overijs- sel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
Andere op- leiding in regio	4%	4%	4%	4%	2%	3%	2%	4%	2%	6%	10%	4%	4%	5%	0%	1%	3%	2%
Onderwijs buiten regio ivm verhui- zing	3%	3%	2%	2%	4%	7%	3%	2%	3%	2%	1%	5%	3%	3%	5%	2%	4%	3%
Geen werk of school	8%	6%	6%	9%	11%	11%	6%	7%	7%	5%	4%	11%	13%	7%	4%	4%	6%	20%
Onbekend	2%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	2%	3%	1%	3%	2%	1%	4%	2%	12%	4%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 17 Naar wat voor soort arbeidsplaats is de leerling uitgestroomd?

	Totaal	Gro- ningen	Fries- land	Drenthe	Over- ijssel	Flevo- land	Gelder- land- Oost	Gelder- land- West	Utrecht	Noord- Holland	Amster- dam	Zuid- Holland Rotter- dam	Zuid- Holland Dor- drecht	Zuid- Holland Zoe- termeer	Zeeland	West- Brabant	Oost- Brabant	Lim- burg
	N=2242	N=91	N=104	N=99	N=239	N=53	N=96	N=186	N=159	N=273	N=54	N=132	N=66	N=250	N=60	N=29	N=211	N=140
Reguliere arbeidsplaats	40%	34%	30%	30%	44%	49%	41%	46%	22%	40%	15%	35%	45%	62%	82%	48%	35%	30%
Reguliere arbeidsplaats met subsidie / ondersteu- ning	34%	20%	53%	22%	32%	15%	36%	33%	60%	44%	52%	49%	29%	20%	7%	24%	20%	49%
Gesubsidi- eerde arbeid via sociale werkvoorzie- ning	14%	32%	12%	17%	13%	11%	11%	10%	9%	9%	7%	11%	18%	10%	10%	17%	31%	14%
Toeleidings- traject	5%	10%	5%	5%	5%	23%	6%	6%	3%	4%	17%	5%	5%	4%	0%	7%	3%	5%
Anders	7%	4%	1%	25%	5%	2%	5%	5%	6%	4%	9%	2%	3%	4%	2%	3%	11%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 18 Tot welke sector behoort het bedrijf of de organisatie waar de leerling is gaan werken?

	Totaal	Gro- ningen	Fries- land	Drenthe	Over- ijssel	Flevo- land	Gelder- land- Oost	Gelder- land- West	Utrecht	Noord- Holland	Am- sterdam	Zuid- Holland Rotter- dam	Zuid- Holland Dor- drecht	Zuid- Holland Zoe- termeer	Zeeland	West- Brabant	Oost- Brabant	Lim- burg
	N=2242	N=91	N=104	N=99	N=239	N=53	N=96	N=186	N=159	N=273	N=40	N=132	N=66	N=250	N=60	N=29	N=211	N=140
Groothandel/ Magazijn/ Logistiek	13%	13%	11%	18%	21%	23%	20%	11%	9%	12%	0%	8%	8%	7%	13%	14%	15%	16%
Bouw/ techniek	31%	35%	38%	28%	32%	30%	33%	32%	21%	36%	33%	35%	38%	32%	15%	31%	31%	21%
Schoonmaak	5%	7%	4%	8%	4%	4%	6%	5%	2%	2%	3%	5%	6%	5%	7%	14%	8%	6%
Horeca	13%	14%	12%	3%	9%	15%	16%	9%	17%	17%	30%	14%	11%	14%	13%	17%	8%	17%
Groen- voorziening	12%	12%	11%	15%	16%	9%	8%	17%	11%	8%	0%	5%	20%	12%	12%	7%	12%	11%
Vervoer	2%	0%	3%	4%	2%	0%	1%	1%	1%	3%	0%	2%	2%	1%	3%	3%	2%	1%
Detailhandel/ winkel	18%	14%	18%	19%	13%	17%	11%	19%	32%	18%	18%	25%	9%	22%	30%	10%	13%	18%
Zorg	5%	4%	4%	4%	3%	0%	3%	5%	7%	2%	15%	7%	8%	5%	7%	3%	10%	10%
Uiterlijke verzorging	1%	0%	0%	0%	0%	2%	1%	1%	1%	2%	3%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 19 Wat voor arbeidsovereenkomst betreft het?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=2242	N=91	N=104	N=99	N=239	N=53	N=96	N=186	N=159	N=273	N=54	N=132	N=66	N=250	N=60	N=29	N=211	N=140
Vast contract	14%	9%	20%	29%	10%	9%	15%	13%	9%	16%	61%	8%	21%	14%	7%	17%	25%	7%
Uitzendcontract	2%	0%	2%	2%	3%	6%	6%	3%	1%	2%	2%	5%	3%	2%	2%	0%	1%	4%
Jaarcontract	51%	57%	61%	41%	63%	72%	58%	63%	25%	50%	2%	35%	55%	47%	60%	52%	51%	56%
Halfjaarcontract	28%	34%	13%	25%	23%	13%	18%	20%	55%	29%	2%	48%	20%	35%	30%	28%	20%	32%
Oproepbasis	3%	0%	4%	2%	1%	0%	3%	1%	10%	3%	33%	4%	2%	2%	2%	3%	3%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 20 Wat voor soort opleiding volgt de leerling naast het werk?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=747	N=35	N=17	N=28	N=83	N=19	N=29	N=77	N=83	N=141	N=26	N=20	N=22	N=60	N=16	N=9	N=75	N=7
BBL- opleiding op ROC	89%	86%	88%	89%	80%	100%	90%	83%	95%	89%	100%	95%	100%	82%	94%	100%	95%	100%
Andere opleiding	11%	14%	12%	11%	20%	0%	10%	17%	5%	11%	0%	5%	0%	18%	6%	0%	5%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 21 In welke sector volgt de leerling de opleiding?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=747	N=35	N=17	N=28	N=83	N=19	N=29	N=77	N=83	N=141	N=26	N=20	N=22	N=60	N=16	N=9	N=75	N=7
Voedsel en leefomge- ving	27%	26%	24%	18%	37%	42%	21%	23%	33%	25%	12%	25%	36%	23%	38%	22%	17%	57%
Techniek	43%	37%	53%	46%	45%	37%	52%	43%	23%	45%	54%	65%	41%	42%	13%	56%	52%	14%
Zorg en Welzijn	7%	9%	6%	0%	5%	11%	3%	8%	10%	7%	23%	0%	14%	10%	0%	11%	1%	0%
Economie/ Handel	24%	29%	18%	36%	13%	11%	24%	26%	35%	23%	12%	10%	9%	25%	50%	11%	29%	29%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 22 Waarom is de leerling naar een andere school voor praktijkonderwijs gegaan?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=350	N=27	N=17	N=30	N=42	N=7	N=13	N=11	N=37	N=32	N=2	N=46	N=7	N=18	N=4	N=18	N=29	N=10
Verhuizing	66%	59%	76%	70%	81%	57%	85%	64%	24%	84%	50%	50%	43%	61%	100%	89%	72%	100%
Anders	34%	41%	24%	30%	19%	43%	15%	36%	76%	16%	50%	50%	57%	39%	0%	11%	28%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 23 Onder welk cluster valt de vso-school waar de leerling heen is gegaan?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=173	N=6	N=17	N=4	N=25	N=11	N=9	N=11	N=7	N=15	N=2	N=26	N=2	N=4	N=0	N=5	N=6	N=24
2	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	14%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	13%
3	23%	0%	41%	0%	32%	9%	0%	18%	14%	7%	50%	15%	50%	75%	0%	40%	67%	25%
4	75%	100%	59%	100%	68%	91%	100%	82%	71%	93%	50%	85%	50%	25%	0%	60%	33%	63%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%

tabel 24 Wat is de reden dat de leerling niet werkt of op school zit?

	Totaal	Gro- ningen	Fries- land	Drenthe	Over- ijssel	Flevo- land	Gelder- land- Oost	Gelder- land- West	Utrecht	Noord- Holland	Amster- dam	Zuid- Holland Rotter- dam	Zuid- Holland Dor- drecht	Zuid- Holland Zoe- termeer	Zeeland	West- Brabant	Oost- Brabant	Lim- burg
	N=451	N=14	N=16	N=20	N=58	N=19	N=15	N=25	N=23	N=29	N=6	N=57	N=22	N=37	N=4	N=7	N=27	N=72
Mag niet werken vanwege verblijfstatus	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Wachlijst WSW	9%	7%	6%	5%	22%	5%	13%	12%	0%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	57%	7%	11%
Verblijft in justitiële jeugdinstel- ling	3%	7%	6%	0%	2%	5%	0%	0%	0%	7%	0%	4%	0%	11%	25%	0%	0%	3%
Verblijft in psychiatri- sche instel- ling	2%	0%	6%	5%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	0%	3%	0%	0%	4%	1%
Zwanger- schap/ geboorte	6%	14%	0%	10%	5%	5%	0%	4%	4%	3%	0%	2%	0%	14%	0%	0%	4%	11%

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
Instelling dagbesteding	11%	14%	6%	25%	16%	0%	7%	8%	17%	10%	0%	0%	41%	8%	0%	0%	7%	10%
Ziekte	2%	0%	6%	0%	3%	11%	0%	4%	4%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
Arbeidsonge- schiktheid	1%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	4%	0%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
Anders	67%	57%	69%	55%	48%	74%	80%	64%	74%	72%	100%	88%	59%	65%	75%	43%	78%	61%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 25 Wordt de leerling in het proces na uitstromen uit het praktijkonderwijs ondersteund?

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Amster- dam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=5537	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Ja	68%	68%	68%	53%	70%	82%	68%	71%	67%	66%	75%	59%	88%	75%	74%	92%	62%	59%
Nee	32%	32%	32%	47%	30%	18%	32%	29%	33%	34%	25%	41%	12%	25%	26%	8%	38%	41%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

tabel 26 Door wie wordt de leerling in het proces na uitstromen uit het praktijkonderwijs ondersteund? (meerdere antwoorden mogelijk)

	<i>Totaal</i>	<i>Gro- ningen</i>	<i>Fries- land</i>	<i>Drenthe</i>	<i>Over- ijssel</i>	<i>Flevo- land</i>	<i>Gelder- land- Oost</i>	<i>Gelder- land- West</i>	<i>Utrecht</i>	<i>Noord- Holland</i>	<i>Am- sterdam</i>	<i>Zuid- Holland Rotter- dam</i>	<i>Zuid- Holland Dor- drecht</i>	<i>Zuid- Holland Zoe- termeer</i>	<i>Zeeland</i>	<i>West- Brabant</i>	<i>Oost- Brabant</i>	<i>Lim- burg</i>
	N=3779	N=244	N=261	N=228	N=524	N=176	N=254	N=377	N=326	N=633	N=153	N=532	N=164	N=552	N=103	N=170	N=482	N=358
Begeleider vanuit PrO	71%	61%	56%	37%	66%	49%	45%	58%	48%	29%	14%	40%	79%	59%	70%	91%	28%	45%
MEE	9%	11%	3%	2%	3%	5%	5%	4%	2%	3%	0%	1%	4%	3%	0%	5%	30%	4%
UWV	13%	22%	22%	4%	16%	1%	4%	10%	5%	6%	7%	7%	0%	3%	1%	8%	9%	13%
CWI	1%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	1%	1%	0%	0%	0%	1%	1%	0%	3%	1%	4%
Jobcoach	18%	4%	7%	15%	4%	19%	7%	14%	35%	16%	31%	12%	11%	11%	4%	1%	7%	10%
Re-integratie- bedrijf	9%	17%	6%	7%	3%	32%	2%	9%	10%	3%	0%	3%	12%	2%	1%	0%	3%	9%
Anders	21%	4%	13%	14%	14%	5%	19%	16%	6%	31%	40%	9%	1%	16%	8%	4%	15%	5%